

PMM

Maart - 2021
#37

Sara's levenswerk: **Tieners**

10 jaar pleegzorg Magazine

Eigen kinderen van pleeggezinnen

10
JAAR

JUVENT **PLEEGZORG** MAGAZINE

Juvent
ZEEUWSE JEUGDZORGSPESIALIST

Er was eens...

...De Klapbanke! Jarenlang was dat de krant die eerst SJZ en later AZZ maakte voor hun pleegouders. Met tips, wetenswaardigheden, ervarings- en achtergrondverhalen over pleegzorg. Veel tekst, af en toe een foto, in zwart-wit met links en rechts wat mintgroen uit de oude SJZ-huisstijl. Toen AZZ in 2011 Juvent werd, veranderde onze hele huisstijl. En de pleegzorgkrant kon natuurlijk niet achterblijven.

Inmiddels 10 jaar geleden zag Pleegzorg Magazine het levenslicht. Een echt tijdschrift met nog steeds al die weetjes, kennis en verhalen, maar ook met veel meer kleur en foto's. Dankzij onze bladontwerper studioRAVEN. Zij zorgt er na al die jaren nog steeds voor dat de PM meegroeit met de tijd en tegelijkertijd zichzelf blijft. Uit spontane reacties en lezersonderzoeken blijkt 'onze PM' nog steeds een welkome gast. Dat merken we ook als we 3 keer per jaar als redactie op zoek gaan naar onderwerpen, thema's en vooral gezinnen en kinderen die hun persoonlijke verhaal willen delen. En dan niet alleen met ons, maar vooral met die 500 andere Zeeuwse pleeggezinnen.

Want zo'n PM valt dan wel steeds opnieuw op de deurmat, maar dat gaat echt niet vanzelf. Door de jaren heen hebben verschillende redactieleden – Juvent-collega's én pleegouders – hard gewerkt om steeds weer nieuwe onderwerpen te bedenken en verhalen te maken. Daar gaat heel wat werk en vrije tijd in zitten. Wij prijzen ons gelukkig dat we daarvoor al weer een hele tijd kunnen bouwen op een paar vaste waarden. Zoals onze pleegzorgwerver en communicatiemedewerker Annemieke Martens, onze 'huisfotograaf' Liesanne de Nooijer, redactieleden Benthe Sommen, Lucienne Klein Geltink, Adriënné de Munck en Jannie van Sparrentak, drukkerij Pieters Media en niet te vergeten: Gerdien Rietveld. Zij begon als een redactielid dat best wel een keer een column wilde schrijven over haar eigen ervaringen als pleegouder. Van het een kwam het ander en uiteindelijk groeide zij uit tot de schrijvende steunpilair van onze PM!

Het is dankzij deze mensen en al hun voorgangers dat de PM kon uitgroeien tot de 'tiener' die het nu is. Wij hopen dat zij, hun opvolgers, maar vooral jullie - onze lezers - aan de PM blijven bijdragen bijdragen om de PM verder te laten opgroeien tot een nog volwassener tijdschrift.

Colofon

PM verschijnt 3 keer per jaar en wordt gratis toegezonden aan (aspirant) pleeggezinnen, begeleiders en andere betrokkenen bij pleegzorg van Juvent, de Zeeuwse jeugdzorgspecialist.

Heb je tips of vragen naar aanleiding van PM? Of zijn er onderwerpen die je graag aan bod ziet komen? Laat het ons weten door een mail te sturen naar pm@juvent.nl.

P 4.5

Vanuit Juvent

- Vacature cliëntenraad
- Pleegzorg.nl is live!
- Financiële wegwijzer pleegzorg

P 8.9

PM 10 jaar

P 4.6

Sfeerinterview

"Je bent zo kwetsbaar als de zwakste schakel dus daar moet je naar kijken."

P 10.13

Achtergrond

"Zo'n individueel geluk geeft heel veel voldoening!"

PM

10
JAAR

Redactie: Annemieke Martens, Brigitté Cleutjens, Benthe Sommen, Gerdien Rietveld, Lucienne Klein Geltink, Adriënné de Munck en Jannie van Sparrentak
Design: www.studioRAVEN.nl
Fotografie: www.puurverbeeld.nl

P 14.15

Het dilemma van...

Sara's levenswerk: 'Tieners'

P 16

Column Gerdien

"Tijden veranderen, maar mijn missie niet!"

Juvent

info@juvent.nl
Crisisnummer (buiten kantoor tijden):
06-20357873
Cliënts service via 0900-5469617
www.juvent.nl

Regiokantoor Zeeuws-Vlaanderen
Jacob Catsstraat 7, Terneuzen (tel: 0115-643030)

Regiokantoor Walcheren
Prins Bernhardstraat 4, Middelburg (tel: 0118-632900)

Regiokantoor Oosterschelderegio
Beukenstraat 62, Goes (tel: 0113-237066)

Recensies

Lastige kinderen? Heb jij even geluk!

Auteur: Berthold Gunster
ISBN: 978-94-0050-211-6

Kinderen? Stop met ze op te voeden. Het is vastdenken: kijken naar wat er niet is en wel zou moeten-zijn. Van een probleem een ramp maken. Denk het om. Maak van een probleem een mogelijkheid. Hoe? Simpel. Door te kijken naar wat er is en wat er zou-kunnen-zijn. Van een gebrek een talent maken.

Een interessant boek dat je aan het nadenken zet over de vraag: is het kind lastig of mag het lastige gedrag er zijn?

Speciaal voor één van de pleegouders van Juvent is er een gratis exemplaar beschikbaar! Weet je iemand die dit boek verdient? Stuur een mailtje met motivatie naar pm@juvent.nl.

Adres onbekend

Auteur: Susin Nielsen
ISBN: 978-90-4771-080-6

Felix woont met zijn moeder Astrid en zijn rat Horatio in een camperbusje. Niet voor altijd, alleen voor de zomer, terwijl Astrid een baan zoekt. Maar de maanden verstrijken en zijn nieuwe middelbare school begint. Felix mag niemand laten merken dat hij geen echt dak boven zijn hoofd heeft, anders zal jeugdzorg hem bij zijn moeder weghalen. Dan krijgt Felix een plan dat al hun problemen op moet lossen, maar zal dat lukken?

Een prachtig geschreven verhaal over een zwaar onderwerp. Het verhaal is grappig en ontroerend tegelijk.

Speciaal voor een eigen kind in een pleeggezin (10 jaar of ouder) is er een gratis exemplaar beschikbaar! Weet je een eigen kind die het verdient om te ontspannen met een mooi boek? Stuur een mailtje met motivatie naar pm@juvent.nl.

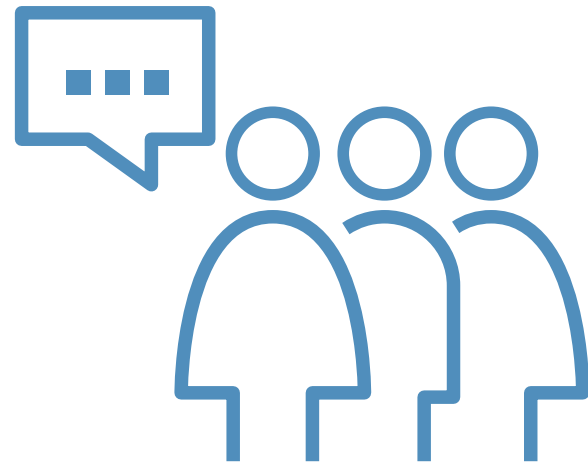
Vanuit Juvent

Met spoed gezocht: crisisplek voor een kind in jouw regio!

Word jij direct nieuwsgierig na het lezen van deze kop en kun je in een crisissituatie een kind direct opvang bieden? Bespreek dan de mogelijkheden voor het aanbieden van een crisisplek of noodbed met Juvent.

Als je al pleegkinderen opvangt, neem dan contact op met jouw pleegzorg-begeleider. Vang je nog geen pleegkinderen op? Neem dan contact op met team Werving, Voorbereiding & Matching. Een noodbed is bedoeld om een kind hooguit enkele nachten opvang te bieden; een crisisplek is opvang voor een aantal weken. Kijk voor meer informatie op onze website: www.juvent.nl/hulpaanbod/crisisopvang-pleegzorg.

Vacature cliëntenraad; praat mee

De cliëntenraad vindt het belangrijk dat kinderen, jongeren en ouders zich gehoord voelen bij Juvent. Medezeggenschap voor jongeren en ouders is bij Juvent formeel geregeld in een cliëntenraad. Op dit moment telt de cliëntenraad vier leden. Dat is mooi, maar nieuwe aanwas is zeker welkom. Wil je meer weten of kennis maken met de Cliëntenraad? Mail naar cliëntenraad@juvent.nl of kijk op www.juvent.nl/clientenraad voor een volledige "vacatureomschrijving".

Financiële wegwijzer pleegzorg 2021

Financiële wegwijzer pleegzorg Juvent 2021 en Aanvraagformulier bijzondere kosten pleegzorg zijn gewijzigd en te raadplegen op onze website juvent.nl.

Data waarop de pleegzorgvergoeding wordt uitbetaald 2021

mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
6-apr	4-mei	3-jun	6-jul	5-aug	6-sep	5-okt	4-nov	6-dec	4-jan

TIP VAN PM

10 jaar
geleden,
maar nog altijd handig

Voor veel (pleeg)kinderen is het overzien van de dagelijkse activiteiten belangrijk, maar tegelijkertijd ook heel lastig. Planborden kunnen daar goed bij helpen. Dit exemplaar is van klein formaat, en wordt geleverd met allerlei pictogrammen. Het is te koop via www.gezinnig.nl onder 'kids' en heet '7-dagen-bord'. Op de site hebben ze ook nog eens gratis printables zoals 'interview je ouders' of 'coronapot briefjes'.

Met zelfklevend magneetband maak je binnen een mum van tijd leuke eigen pictogrammen en kun je leuke foto's en plaatjes op het bord laten kleven.

Met deze QRcode kun je familie en vrienden een animatie laten zien, die hen uitlegt wat pleegzorg inhoudt.

Zaaien maar... voor meer pleeggezinnen in Zeeland

Tijdens de Week van de Pleegzorg 2020 hebben jullie een klein cadeautje ontvangen, als grote waardering voor jullie inzet. Het cadeautje is voldoende om 20 bloembommen te maken. Heb je ook al een aantal bloembommen weggegeven aan een gezin met ook zo'n goed groeiklimaat? Daarmee laat je andere gezinnen zich afvragen of ze ook hun wereld willen openen voor een kind!

Mochten ze nieuwsgierig raken naar pleegzorg, dan kunnen ze geheel vrijblijvend een informatiepakket aanvragen of zich aanmelden voor een (online) infosessie op www.juvent.nl/pleegouder-worden.

Familiedagen in Duinrell wederom verplaatst

Het zat er natuurlijk al aan te komen, maar Pleegzorg Nederland heeft besloten de Pleegzorg Familiedagen op 27 en 28 maart a.s. wederom te verplaatsen. Dat is ontzettend jammer, maar de veiligheid van (pleeg-)kinderen en pleegouders staat voorop. Deze dagen worden verzet naar: zaterdag 6 en zondag 7 november 2021.

PM

10
JAAR

Shirley en Pascale met hun pleegdochters

De redactieleden Jolanda van den Doel, Andrea Klap, Lia Koolen, Jeroen Rempt en Gieke Schuwer stonden tien jaar geleden aan de wieg van de PM. De eerste editie stond met name stil bij het voorbereidingsprogramma STAP en het eerste jaar pleegouderschap. STAP is nu vervangen voor het Kim!-programma; Kind in het Midden!. De vastberadenheid van Shirley en Pascale om pleegdochter Yasmine in het gezin op te vangen inspireerde en was realistisch. "Je denkt dat je weet hoe het zal zijn, maar je hebt geen idee."

In een latere editie wordt er stil gestaan bij matching. Onderzoek wees toen al uit dat het uitermate belangrijk is om vraag en aanbod zo veel mogelijk passend te krijgen. Daarvoor hanteren we nog altijd een plaatsingsbeleid dat sindsdien vrijwel ongewijzigd is gebleven. Net als het landelijk aantal kinderen dat een pleeggezin zoekt trouwens, namelijk rond de 24.000 in 2011.

Digitalisering

Er was de afgelopen jaren veel aandacht in de PM voor online gedrag van jongeren en gebruik van social media. Maar ook online hulpmiddelen voor professionals. Zo ging in juni 2012 het interview over de mogelijkheden van Skype, als aanvulling op de hulpverlening. Niet wetend dat we anno 2020/2021 er niet zonder zouden kunnen tijdens deze coronapandemie. Hoe zullen we daar over nog eens 10 jaar op terug kijken?

In onze rubriek 'Het dilemma van...' lieten we diverse partijen rondom pleegzorg aan het woord. De kinderrechter, de voogd, de ouder, leerkrachten en gemeenteamtbeambtenaren pleegzorg.

Systemisch werken

Dat de begeleiding en ondersteuning telkens blijven veranderen, blijkt wel uit de variatie in onderwerpen van interviews en artikelen in de afgelopen 10 jaar: het opzetten van een behandelgezin en het weer verdwijnen ervan; Signs of Safety; aandacht voor trauma met 'Slappende honden' en 'Hechting'; 'Words & Pictures' om kinderen te helpen bij het vormen van hun eigen verhaal; en het belang van systemisch werken in pleegzorg. Systemisch werken in de pleegzorg betekent dat het niet enkel draait om het pleegkind, pleeggezin of biologische ouders, maar ook om het netwerk en de betrokken hulpverleners (het zorgteam). Deze methode wordt Safer Caring genoemd en heeft tot doel de omgeving van het pleegkind te versterken en te ondersteunen. In de afgelopen jaren zijn hier afspraken over gemaakt, naast de al langer bestaande wettelijke eisen aan pleegouderschap. Samen Sterk, gestart in 2017, zet zich volledig in voor het optimaal ondersteunen van pleeggezinnen door trainingen en bijeenkomsten.

Gerdien

In 2013 schreef Gerdien haar eerste column over de dagelijkse beslommingen van een pleeggezin. (Over)bezorgdheid, verdriet, verlies of juist plezier kleurden haar verhalen. Zo ook de situatie dat gasten blijven eten en aan tafel de ene mop naadloos de andere opvolgt. "t Is groen en hangt onder een auto... Een spruitlaat!" Zoonlief biecht aan de andere kant van de tafel grijnzend op: "Toen ik moest lachen, liet ik bijna een scheet uit m'n kont!" Met een felle blik in zijn richting hoopt Gerdien dat hij zal begrijpen dat dit taalgebruik echt niet kan, maar tevergeefs... Voor velen zijn de columns herkenbaar, ook voor niet-pleeggezinnen. De columns in PM hebben Gerdien zelfs bekendheid gebracht in de regio: bij de bakker wordt ze herkend en over haar verhalen aangesproken.

"Je bent zo kwetsbaar als de zwakste schakel, dus daar moet je naar kijken."

Niet alleen pleegkinderen, maar ook eigen kinderen van pleeggezinnen vormen zich in de tienerjaren tot jongvolwassenen. Dat deze periode beïnvloed wordt door een plaatsing van een pleegkind en hoe daarmee om te gaan, bespreken we in deze drieluik. Zo vertelt Julia, eigen dochter van pleeggezin Werff, hoe dat voor haar is. Ook onze stagiaire Kelly wordt geïnterviewd over haar onderzoek naar 'Aandacht voor eigen kinderen in pleeggezinnen'. En dit allemaal omdat Samen Sterk het belang inziet van de rol die eigen kinderen in een pleeggezin vervullen.

In 2017 ontstond het pleegzorgproject Samen Sterk, nadat uit gesprekken met pleegouders bleek dat er behoefte was aan scholing over bepaalde onderwerpen en aan het delen van pleegzorgervaringen met elkaar. Inmiddels is Samen Sterk uitgegroeid tot een vast onderdeel in de pleegzorgbegeleiding en staat er een hecht team. Marian Borg, pleegzorgbegeleider regio Walcheren, legt uit wat Samen Sterk voor pleegzorg kan betekenen.

Marian: "Samen Sterk blijft bijeenkomsten en trainingen ontwikkelen naar de behoefte die er is. Over het thema 'loyaliteit' hebben we recent een mooie PowerPoint gemaakt, waarmee we dit thema met filmpjes en opstellingen kunnen bespreken op een avond en ervaringen kunnen worden gedeeld. Ook voor netwerkpleegouders stond een bijeenkomst gepland, maar die is door de coronamaatregelen voorlopig uitgesteld. Daarnaast willen we specifiek voor pleeggrootouders graag nog wat doen. Aan de vragen die we krijgen, passen we ons aanbod aan. Soms ontwikkelen we ons programma zelf, soms kunnen we een programma van een andere organisatie gebruiken en soms zetten we de vraag uit bij bijvoorbeeld een gedragsdeskundige. Tijdens een bijeenkomst van Safer

Caring kwam bijvoorbeeld de vraag of eigen kinderen uit een pleeggezin misschien ook bij een overleg aan kunnen sluiten. Zo werd voor ons weer extra duidelijk dat eigen kinderen van pleegouders meer een eigen plek nodig hebben voor hun vragen etc. Eigen kinderen hebben recht op uitleg over hoe pleegzorgprocessen lopen. Daarbij komt dat de eigen kinderen soms andere vragen durven te stellen aan een hulpverlener dan aan hun eigen ouders. Daarom wil Samen Sterk graag avonden organiseren waarop we pleegouders en eigen kinderen tegelijkertijd een programma in een eigen ruimte aan kunnen bieden. Ook pleegouders zonder eigen kinderen zijn dan welkom natuurlijk. Of pleegouders waarvan hun eigen kind niet aan het tienerprogramma deelneemt."

Eigen kinderen in een pleeggezin

"Als het gaat over de rol van eigen kinderen in een pleeggezin zijn we geïnspireerd geraakt door een mini-conferentie in Utrecht waarin initiatieven werden gepresenteerd hoe andere organisaties met eigen kinderen in pleegzorg omgaan. Als ik het me goed herinner, komt meer dan 25% van de breakdowns voort uit de last die eigen kinderen door pleegzorg ervaren. Dit is een motivator voor ons als pleegzorgbegeleiders. Het welzijn van de eigen kinderen is cruciaal voor pleegouders. Het is goed om pleegouders alert te maken dat eigen kinderen niet lastig willen zijn en vanuit loyaliteit copinggedrag kunnen ontwikkelen. Denk dan bijvoorbeeld aan het zichzelf meer terugtrekken op de eigen kamer of geen vriendjes of vriendinnetjes mee naar huis willen nemen. In ieder geval door zelf niet lastig zijn. Als eigen kinderen volwassen zijn, geven ze vaak aan dat ze zelf genoten hebben van de gezellige drukte. Maar sommigen herinneren zich ook dat ze niet thuis konden zijn als de biologische moeder van het pleegbroertje of -zusje op bezoek kwam.

Sfeerinterview

Een eigen kind wil erkenning krijgen voor het verplichte speelafsprakje buiten de deur i.v.m. de omgangsregeling voor het pleegbroertje of -zusje. Een dankjewel omdat ze de tafel alvast opgeruimd hadden of een compliment omdat ze zelf al waren gaan douchen toen hun vader of moeder nog bezig was met hun pleegbroertje of -zusje. Eigen kinderen geven als volwassene vaak aan dat ze het opgroeien met pleegkinderen als verrijkend hebben ervaren, dat ze veel vaardigheden hebben geleerd vanuit het besef dat niet iedereen het makkelijk heeft. Daar zijn ze als volwassene tevreden over, maar als kind kan dat taai zijn. Het is belangrijk dat pleegzorgbegeleiders en pleegouders hier oog voor hebben. Het komt nog te vaak voor dat we de last te laat horen omdat eigen kinderen zich groot houden tegenover hun ouders. Pleegzorg maakt dat de plaats in de kinderrij anders wordt en dat ze soms zelfstandiger moeten zijn in bijvoorbeeld het smeren van hun brood of het zelf aankleden. Dit willen we meer bespreekbaar maken met pleegouders en ook willen we investeren in het contact met eigen kinderen. In de begeleidingscontacten gaat het vaak vooral over het pleegkind. Dit extra aandachtspunt integreren vergt tijd."

'Pleegouders' vervangen door 'pleeggezin'

"De map methodiekhandleiding 'Pleegzorg begeleiden' is een vak' van het Nederlands Jeugdinstituut is bijvoorbeeld herschreven. Het woord 'pleegouders' is vervangen door het woord 'pleeggezin'. Het is een andere focus of een andere denkwijze die een groot verschil kan maken. Zeker in bestaande gezinnen is het lastig om een nieuwe manier van werken te introduceren. Het vraagt een stukje extra kwetsbaarheid van een pleegouder, maar ook een andere houding van de pleegzorgwerker. Je bent zo sterk als de zwakste schakel dus daar moet je naar kijken. Die zwakste schakel kan het pleegkind zijn, de vitaliteit van de pleegouder, maar ook het eigen kind.

Pleegouders versterken

"Helaas is het aanbod van Samen Sterk nu minder groot omdat we door corona geen fysieke bijeenkomsten kunnen organiseren. Niet alle onderwerpen lenen zich ervoor om online aan te bieden. De bijeenkomsten over het thema 'rouw' verzorg ik bijvoorbeeld. Juist bij zo'n thema vind ik het extra belangrijk om ruimte te geven aan een verhaal van iemand. Persoonlijk heb ik daar interactie voor nodig

"De mening van een eigen kind in een pleeggezin telt!"

Kelly Goedegebure werd via een medestudent getipt op een stageplek bij Juvent. Een stageplek bij de pleegzorgbegeleiders in team Pleegzorg Walcheren blijkt vanaf september 2020 een goede match. Kelly's vraag naar een onderwerp voor haar scriptie werd beantwoord door team Samen Sterk: 'Wat vind je van het thema: eigen kinderen in een pleeggezin?' Kelly ontdekte dat juist deze groep niet vergeten moet worden.

"Ik vond het aan het begin van mijn stageperiode moeilijk om een onderwerp te kiezen voor mijn scriptie. Ik had gevraagd of team Samen Sterk een idee had voor me. Ze kwamen al snel met het thema 'eigen kinderen in een pleeggezin'. In diezelfde tijd volgde ik de training Safer Caring. Ook daar hoorde ik terug dat eigen kinderen het soms lastig vinden om te bepalen hoe ze om moeten gaan met pleegkinderen en wat een passende reactie is op hun gedrag. Ook vanuit het team Samen Sterk kwam dit signaal dus toen ben ik er over gaan nadenken en er meer over gaan lezen op internet. Na die oriëntatie vond ik het een

superinteressant onderwerp wat binnen pleegzorg heel belangrijk is. De doelgroep 'eigen kinderen in een pleeggezin' moeten we echt niet vergeten. Ze hebben aandacht nodig!"

en wil ik meer zien dan een gezicht ter grootte van een postzegeltje op mijn scherm. We blijven insteken op het fysiek ontmoeten van pleeg(groot)ouders, maar voorlopig is er elke maand een online bijeenkomst over 'hechting, de basis' en bieden we intervisie aan. Samen Sterk heeft als doel om pleegouders te versterken door kennisoverdracht en te faciliteren in onderlinge verbinding met elkaar. Door de uitwisseling met andere pleegouders en de informatie die tijdens onze bijeenkomsten gegeven wordt, hopen we dat pleegouders zich gezamenlijk sterker voelen voor de klus waar zij voor staan."

Alle activiteiten van Samen Sterk zijn terug te vinden via www.juvent.nl/meer/agenda. Heb je een onderwerp waar je meer over wilt weten of wil je pleegzorgervaringen van anderen horen, laat het ons weten door te mailen naar samensterk@juvent.nl.

Team Samen Sterk (v.l.n.r.): Tineke de Carpentier (Pleegzorg Oosterschelde); Adriënné de Munck (Pleegzorg Zeeuws-Vlaanderen); Fatima Goncalves (Werving Voorbereiding & Matching); Marian Borg (Pleegzorg Walcheren).

Tekst: Gerdien Rietveld | www.txtveld.nl
Fotografie: Liesanne de Carpentier | www.puurverbeeld.nl

"Ik ben vooral heel erg trots op mijn ouders!"

Julia Werff (15 jaar) groeit bij haar ouders op samen met haar biologische zusje (8 jaar). Sinds 2019 hebben ze als gezin hun nichtje (6 jaar) als pleegkind verwelkomd. Hoe is het voor Julia om in haar tienerjaren op te groeien als eigen kind in een pleeggezin? Op welke manier is het irritant of is het juist een verrijking?

Julia: "Het is vooral heel druk en gezellig dat mijn nichtje nu bij ons woont, maar ook moeilijk want het is nooit rustig. Ik zie bij mijn vriendinnen dat ze wel gewoon een normaal gezin hebben. Hier moeten we aandacht verdelen en de situatie is echt anders dan voordat we pleeggezin waren. Ik ben er een soort aan gewend geraakt. Maar als ik terugkijk, dan mis ik de rust die we hadden toen mijn nichtje nog niet bij ons woonde. Het is soms best veel gezeik en daar zit je als tiener gewoon niet op te wachten. Ik kwam vanochtend bijvoorbeeld beneden en dan hoor ik het gekrijs al omdat het botste tussen mijn zusje en mijn nichtje. Mijn nichtje zei dat het per ongeluk ging, maar dat vraag ik me af want ik heb vaker onwaarheden bij haar gezien. Vooral het aandacht vragen is het grootste ding dat zwaar voelt voor mij omdat daar zoveel bij komt kijken. Ik vind het lastig dat de zorg voor mijn nichtje dan voor probleempjes zorgt. Dat vind ik echt jammer. Toch wil ik het liefst zo'n kindje helpen want ze heeft recht op liefde en opgroeien in een gezin. Ik ben vooral heel erg trots op mijn ouders, eigenlijk op alle pleegouders. Het is oprecht heel erg moeilijk hoe je om moet gaan met pleegkinderen. Mijn nichtje is nu twee jaar bij ons en ik zie heel veel verbetering. Maar de beste verbetering; zichzelf gedragen alsof ze écht bij ons hoort door gewoon met mijn moeder te praten bijvoorbeeld, dat is nog steeds niet gebeurd."

"Het leven is een feestje! Je moet alleen wel zelf de slingers ophangen."

Als je deze pagina omslaat, zie je vier **VLAGGETJES** om uit te knippen. Maak een **SLINGER** van de vlaggetjes en **FOTOGRAFEER** hoe jullie 10 jaar PM vieren. **DEEL** een foto via communicatie@juvent.nl. De drie leukste, **GEKSTE** of creatiefste foto's worden door ons beloond met **TAART!**

Achtergrond

“Zo’n individueel
geluk geeft heel
veel voldoening!”

Zorgboerderij Binnenste Buiten is één van de grotere onderaannemers van Juvent. Tientallen kinderen en jongeren genieten bij Binnenste Buiten van zinvolle vrijetijdsbesteding. Regelmatig sluiten ook ouderen aan zodat er intergenerationele zorg ontstaat. En dan zijn er ook nog jongeren die baat hebben bij een op maat gemaakt zorg- en onderwijstraject. Jan Kees van Gaalen laat zichzelf lachend betitelen als ‘the founding father’ van Binnenste Buiten en vertelt gepassioneerd over het brede zorgaanbod. Debby van Regenmortel, orthopedagoog bij Binnenste Buiten is niet minder toegewijd en vertelt o.a. over haar ervaringen met de tieners van Binnenste Buiten.

Jan Kees: “In de periode dat ik als docent godsdienst en levensbeschouwing voor het Zeldenrust- Steelant college werkte, nu het Lodewijkcollege, heb ik samen met mijn vrouw Caroline een boerderij gekocht. Het was een enorm gebouw voor onze pony’s dus we vroegen ons af: ‘Wat gaan we daarmee doen?’ We hebben de schuur vol gezet met caravans die financieel wat toevoegden, maar dat voelde als weinig zinvol.

In die periode kwam op school een mogelijkheid voor een grote subsidie om een time-out-programma voor jongeren op te starten. Ik was naast mijn docentschap ook lid van het zorgteam. Daardoor had ik zicht op kinderen bij wie het niet goed ging op school. Ik zag dat er niet echt een hele goede plek was waar die leerlingen terecht konden. Ik ging het gesprek aan en vertelde over mijn locatie en dat ik er wel iets voor voelde om de caravans in te ruilen voor een time-out-programma. De eis was dat de school dit programma moest opzetten in samenwerking met andere scholen. Maar het was geen geoormerkt geld dus de pot werd verdeeld en vanuit school is er nooit een time-outvoorziening gerealiseerd."

De ontstaansgeschiedenis van Binnenste Buiten

Jan Kees: "De vraag naar een time-out-programma was de aanleiding dat Caroline en ik zijn gaan denken. Eenmaal op dat spoor gekomen, zijn we ons gaan verdiepen in een zorgboerderij. Mijn vakanties waren de schoolvakanties dus die periodes gebruikten we om met jeugd te gaan werken. We zijn in 2007 gestart met twee kinderen aan onze keukentafel. Dat groeide redelijk snel tot 10 kinderen. Die kleinschalige manier aan de keukentafel hebben we volgehouden tot 2013. Toen verhuisden we naar de schuur waar we een groepsruimte hadden georganiseerd. De laatste vijf jaar is het in een stroomversnelling gegaan. Inmiddels zitten we op ongeveer 90 deelnemers in de leeftijd van 3 tot ergens heel erg ver in de 80. Zelfs in coronatijd zijn we gegroeid."

Roeping en toewijding

Jan Kees: "Mensen zeggen weleens: 'Als je nu alles vooraf geweten had, zou je het dan nog steeds doen?' Ja, maar ik zou er veel meer over nagedacht hebben. Er zit heel veel administratie aan de achterkant van de zorg waar ik af en toe doorheen moet, maar wat niet mijn hobby is. Uiteindelijk wil ik zorg verlenen, maar er komt heel veel ingewikkelde materie bij kijken. Zeker als je met verschillende doelgroepen te maken hebt." Debby: "Zeker op het moment dat de groei heel snel is gegaan. Bij de aanmelding tot de uitstroming hoort een heel stuk administratie, zoals zorgplannen, contact met gemeentes die financieren, etc." Jan Kees: "Gelukkig doe jij daar heel veel in! We zouden het zo kunnen vertalen dat we dankzij Debby zo snel hebben kunnen groeien! Maar de grens aan de groei zit 'm in het persoonlijke contact. Wij willen de kinderen en hun netwerk kennen. Dat komt denk ik omdat het team uit allemaal mensen bestaat, die elk een stukje roeping voelen en toegewijd zijn."

Jan Kees van Gaalen

👤 "Ik ben getrouwd met Caroline en vader van twee uitwonende kinderen: Willemien en Jan Peter. Caroline, Willemien en haar man Sjef werken mee op de boerderij."
👛 "Ja, ik ben 'the founding father' van Zorgboerderij Binnenste Buiten zoals ze dat gekscherend noemen. De directeur, maar ik werk mee op alle niveaus."
❤️ "De boerderij is mijn hobby en daarnaast doe ik bestuurswerk in de plaatselijke politiek."

Debby van Regenmortel

👤 "Ik woon samen met mijn vriend."
👛 "Ik ben orthopedagoog bij Binnenste Buiten sinds 2017 en verantwoordelijk voor het zorginhoudelijke stuk."
❤️ "Voetbal en wandelen met onze hond."

Binnenste Buiten met ouderen

Jan Kees: "Het laatste dat we hebben ontwikkeld is de komst van de ouderenzorg. Ook wel intergenerationele zorg genoemd." Debby: "Binnenste Buiten heeft verschillende boerderijlocaties en op de locatie in Hulst zaten we in de situatie dat en de ouderen en de jongere kinderen op dezelfde locatie aanwezig waren. De vraag voor jongere kinderen neemt toe en we merkten dat de ouderen wat voor de kinderen kunnen betekenen en andersom. Het idee ontstond om de groepen met elkaar te gaan combineren. Beide groepen hebben hun eigen groepsruimte, maar met combineren kun je denken aan samen eten of koken. Daarin zien we dat de ouderen aangesproken worden op vaardigheden die ze al lang niet meer gebruikt hebben, zoals helpen bij knutselen of even samen naar de dieren. De jongere kinderen vinden het ook fantastisch om voorgelezen te worden."

Innovatieproject tegen kwalen

Jan Kees: "Het aanbod intergenerationele zorg willen we structureel gaan doen zodat we effect kunnen meten. Laatst was er een tv-programma 'Kleuters tegen kwalen'. Ouderen gingen er fysiek en geestelijk op vooruit. Voor de kinderen werd het iets minder in beeld gebracht,

maar inmiddels is er meer onderzoek bekend dat het een effectieve vorm van zorg is. Landelijk hebben we een prijs gewonnen omdat we dit innovatieproject uit gaan rollen. We zijn heel benieuwd of dit effect ook kan gaan werken bij pubers. Hoe inclusief kunnen we het maken voor iedereen en hoe zorgen we ervoor dat alle partijen er baat bij hebben? We willen dit heel gericht bekijken en meten. Dat is een project dat een aantal jaar gaat duren voordat we het volledig uitgerold hebben, maar we zijn van lieverlee gespecialiseerd in onontgonnen gebied. Ik zie geweldige mogelijkheden in intergenerationele zorg. Dat vraagt wel veel van de mensen die het uit moeten voeren. Dementerende ouderen is een vak apart, maar ook omgang met kinderen vraagt specialisatie. We vragen om professional te zijn in je eigen vakgebied, maar ook om verder te kijken."

Zorg- en onderwijs bij Binnenste Buiten

Jan Kees: "Ik ben overal trots op, maar op het zorg- en onderwijsaanbod van Binnenste Buiten een stukje extra. Het gaat om een groep vroegtijdige schoolverlaters die soms tijdelijk, soms langdurig Binnenste Buiten nodig hebben. De groep bestaat uit alle niveaus met nadruk op voortgezet en mbo. Het doel is: terug naar school of een diploma voor mbo 1 of 2 halen. Sommigen kunnen de stap terug niet meer maken en die proberen we op de boerderij hun diploma te laten halen. Hiervoor hebben we een leerkracht in dienst en is er een samenwerking met het RBL. Het RBL staat voor Regionaal Bureau Leerlingzaken en is verantwoordelijk voor de uitvoering van de 'Wet Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten'. In een enkel geval is het zonder een betrokken school en dan doen we het zelf met staatsexamens in een traject naar het mbo 1 of 2. We hanteren maximaal vier personen tegelijk in een groep. We vragen heel veel van de leerlingen, maar de setting is zo anders dan op school, dat het soms zelfs bijna geen herinnering aan school oproept. Dat is goed want de

aversie tegen school gaat soms zover dat er een meisje was dat zelfs dezelfde boeken niet wilde zien. Toen zijn we op zoek gegaan naar andere methoden dan die van haar school van herkomst. Tot nu toe is iedereen die dit traject heeft doorlopen geslaagd en praten we dus over een succesverhaal. We denken dat dit resultaat komt omdat we het klein en persoonlijk organiseren. Dat is de ene kant, maar aan de andere kant is het enorm ingewikkeld om dit gefinancierd te krijgen omdat het niet goedkoop is. Mijn argument is altijd: 'Kies je ervoor om deze kinderen maar gewoon te laten doen? Dan komen ze terecht in het granieten bestand waar ze niet te bemiddelen zijn naar een werkgever.' Wat het financiële stukje betreft worden we getrokken in een discussie waar we niet in betrokken willen worden. Er zijn grote onderwijsorganen die een aanbod voor zo'n 5000 leerlingen georganiseerd krijgen, maar waarom lukt het dan niet voor die enkele leerling? Met Binnenste Buiten proberen we heel erg buiten de lijntjes te kleuren omdat er voor deze individuele gevallen landelijk gezien geen lijntjes zijn."

Niet verdwalen in de grote massa

Debby: "Als het over een stukje onderwijs gaat, dan is de groene omgeving heel belangrijk. Binnenste Buiten is geen school. Er is rust en ruimte voor een individueel traject waarbij veel instructie mogelijk is op een eigen tempo. Het opgelegde onderwijsmodel kan op het eigen tempo doorlopen worden op een veilige en voorspelbare plek. Ergens ook wel in een kleine groep waarin ze zien dat ze niet alleen zijn. Ze verdwalen niet in de grote massa. Ze vallen hier in de klas niet op en herkennen soms problematiek bij anderen." Jan Kees: "We bieden professioneel onderwijs aan met leerkrachten die bevoegd zijn voor bijvoorbeeld wiskunde of biologie. Dat heeft ook te maken met mijn contacten in de onderwijswereld. We hadden bijvoorbeeld een basisschoolleerling die hoogbejaagd was en graag Spaans wilde leren. We hebben toen voor 1 à 2 uurtjes per week een docent Spaans gevonden. We vangen de kinderen niet op voor enkel dagbesteding. We willen ook écht onderwijs bieden waardoor er geen achterstanden ontstaan, maar er juist ingehaald wordt. Ik denk dat dit één van de redenen is waardoor ze bij ons terecht komen. Met onze cijfers kunnen we hard maken dat ze hun diploma halen of terug naar school gaan. Maar, dit traject lukt alleen als alle neuzen dezelfde kant op staan. Als de leerling en zijn of haar ouders het zien zitten én de betrokken school, dan kan het pas lukken. Als één van de partijen het niet ziet zitten, dan is het bij voorbaat al gedoemd om te mislukken. Deze voorwaarde tasten we altijd heel goed af."

Meer dan 'konijntjes knuffelen'

Debby: "Op Binnenste Buiten komen deelnemers die een stukje vrijetijdsbesteding invullen tijdens (weekend) dagbesteding. Zij volgen doordeweeks regulier of speciaal onderwijs. In vakanties bieden we deze groep kinderen vakantieopvang aan. Dit aanbod is gericht op kinderen en jongeren die niet naar hockey of scouting kunnen, omdat ze bijvoorbeeld het grotere groepsverband niet aankunnen. Deze kinderen hebben nood aan een andere vorm van vrijetijdsbesteding. We kunnen de boerderij als middel inzetten om deze vrije tijd in te vullen. Op het gebied van zelfredzaamheid, op sociaal-emotioneel vlak of motorisch kunnen we spelenderwijs een mooi aanbod doen. Voor de jongeren is een dag bij Binnenste Buiten meer dan 'konijntjes knuffelen'. We doen meer omdat we serieus met de zorg bezig zijn vanuit een verantwoordelijkheidsgevoel waarin we iedereen willen kennen. Welke ouders horen bij een kind? En andersom mogen ze ook weten wie wij zijn. Vanuit het zorgstukje doen we een evaluatie met de (pleeg)ouders om te vragen hoe het gaat. Ook van andere betrokken hulverlening willen we weten wie wat doet. We zoeken het bredere contact met het systeem rondom een kind. Aan scholen vragen we wat ze zien bij het kind in de klas. Als je zelf deze contacten zoekt, krijg je ze ook terug. Ik denk dat we daarin een verschil maken omdat we breder kijken dan naar het kind zelf op enkel de zaterdag bijvoorbeeld." Jan Kees: "Met zorgplannen en dagelijkse rapportage maken we inzichtelijk aan welke doelen gewerkt wordt. We proberen doelen richting zelfstandigheid en zelfredzaamheid op te stellen. Het liefst zwaaien we een jongere van bijvoorbeeld 16 jaar uit omdat ze zeggen: 'Ik heb een baantje en daarom ga ik weg.' Met sommigen hebben we acht jaar opgetrokken en dan is het bijzonder mooi dat we ze hebben zien groeien en ze met een positief resultaat hun weg hebben gevonden. Gelukkig maken we dat zeer regelmatig mee!"

Over de tieners van Binnenste Buiten

Debby: "Wat we bij onze tieners zien, is dat er op een gegeven moment een verandering komt in hoe ze met anderen omgaan. Ze worden zich bewuster van hun eigen positie in de groep en gaan op een andere manier contacten aan. Neem bijvoorbeeld de verliefdheid tussen jongens en meisjes. Ook zien we dat de online wereld een hele grote invloed heeft. Vooral jongens zijn heel veel bezig met gamen. En het telefoongebruik speelt een grote rol. Dat legt bij sommigen heel veel druk omdat ze continu een vloed aan prikkels hebben en er heel veel kan worden vergeleken met anderen door de perfecte plaatjes op sociale media. Dat is een onderwerp wat heel actueel is en invloed heeft op tieners. We zien veel kinderen die teveel gamen of kinderen die vergroeid zijn met hun telefoon. Op de boerderij houden we de telefoons strikt weg zodat ze de sociale momenten goed mee kunnen pakken en ze niet individueel op hun scherm zitten. De boerderij is een telefoonvrije zone. Als ze een telefoon bij hebben voor onderweg op de fiets, dan leveren ze die in. Vraagstukken over schermgebruik krijgen we heel veel terug vanuit ouders. Als concrete tip zou ik willen zeggen: ga het gesprek aan, stel grenzen en geef uitleg over grenzen die je stelt."

Vasthouden aan kaders en volhouden

Jan Kees: "Op school werkten we met standaardformulieren om docenten te beoordelen. Wat me daarin als rode draad opviel: leerlingen vroegen altijd om orde, duidelijkheid en structuur. Als dat ontbreekt, dan valt al het andere weg. Dit kun je denk ik doortrekken naar thuis. Kinderen en jongeren zullen checken of ze de orde kunnen verstoren, maar als je blijft staan, dan heb je gewonnen. Je hoeft niet streng te zijn en je mag accepteren dat ze af en toe uitproberen. Maar blijf vasthouden aan je kaders. Daar mogen ze een keer overheen gaan, maar pak terug naar de originele afspraken zodat de kaders niet vervagen. Wat ik in mijn omgeving zie, is dat er eigenlijk een soort opvoedverlegenheid is. Dat is een lastig punt voor ouders. Hoe duidelijk mag en kan ik zijn? Soms kan het schijnbaar anders zijn bij andere ouders. Per gezin en per kind mag dit verschillen. Als opvoeder moet je dit zelf op poten zetten. Als je het thuis niet invult, dan wordt het ergens anders ingevuld. Misschien op een plaats waar je zelf niet gelukkig mee bent. Dus praten en uitleggen betekent niet schuiven met kaders waar je goed over nagedacht hebt. En dan kom je echt een keer op een punt van twintig plus dat ze het misschien niet op jouw manier doen, maar het wel hebben gered. Tot die tijd blijft het boeiend. Daarna ook nog, maar op een andere manier. Ik zie weleens

dingen op de boerderij waarbij ik als troost kan zeggen: 'Houd vol want als ze 20 jaar zijn wordt het écht langzaam beter.' Dat weet ik uit ervaring. Het komt uiteindelijk goed. Ik ontmoet nog weleens jongvolwassenen die bij ons geweest zijn. Hun weg was zeer hobbelig en is zeer kronkelig gegaan, maar toch is het goed gekomen."

Succeservaringen die voldoening geven

Jan Kees: "Ik heb één verhaal over een jongere die in pleegzorg bekend was en via ons onderwijstraject een niveau-1 diploma heeft behaald. Bij de diploma-uitreiking zei deze jongere: 'Dit is de allereerste keer dat ik iets heb gehaald!' Die conclusie grijpt me nog steeds aan. Zelfs een veterdiploma was niet gelukt. Tijdens het traject van deze jongere bij ons op de boerderij besepte ik dit niet, maar we hebben soms geen idee wat het effect is van het werk wat we doen. Ik ben heel blij dat we die succeservaring mee hebben kunnen geven." Debby: "Mijn ervaringen zijn soortgelijk. Het zijn toch vaak jongeren die diep zitten met hun eigen problemen of met die van hun omgeving. Als we ze dan toch een succeservaring mee kunnen geven, dat is heel mooi. Samen bereiken we dat een jongere toch een diploma behaald. Of helpen we om een stap te kunnen maken naar een vervolg met bijvoorbeeld een baantje zodat ze geld kunnen gaan verdienen. En als ouders aangeven dat ze zo ontzettend blij zijn om hun kind te zien groeien, dat is heel waardevol. We kunnen echt niet iedereen redden, maar zo'n individueel geluk geeft heel veel voldoening!"

Binnenste Buiten
voor persoonlijke zorg

Binnenste Buiten kent een breed zorgaanbod voor kinderen en jongeren zoals:

- Zaterdag- en vakantieopvang
- Inside Out: zorg- en onderwijstrajecten
- Dagbesteding

Daarnaast wordt er ook dagbesteding voor ouders aangeboden zodat er een waardevolle vorm van intergenerationele zorg ontstaat.

Sara's levenswerk: 'Tieners'

Veel scholieren kennen Sara Baas in de rol van docente Nederlands. Als deze leerlingen goed opletten, zullen ze weten en voelen dat de liefde voor tieners niet alleen voor het werk van Sara geldt, maar thuis ook aan de orde van alledag is in haar rol als pleegmoeder.

Het is daarom niet verwonderlijk als Sara haar rijtje hobby's opsomt en als laatste aanvulling lachend zegt: "En pubers!" Maar wat doet Sara als ze weet dat één van haar leerlingen een pleegkind is of als één van haar leerlingen in pleegzorg terecht komt? Welke rol neemt Sara dan aan of welke benadering adviseert ze? En wat vindt ze dan zo leuk aan tieners?

Sara: "Over het algemeen ervaar ik mijn werk en het pleegouderschap als een fijne combi. Dat geldt beide kanten op. In de thuissituatie is het goed dat ik weet hoe het schoolleven in zijn werk gaat. Op school is het vaak een voordeel dat ik door mijn eigen (pleeg)kinderen weet wat deze leeftijdscategorie bezighoudt. Ik ervaar over het algemeen voordelen en kan zo snel geen nadelen noemen van deze combinatie. Ik ben het onderwijs ingegaan om met leerlingen te werken, niet persé om het vak Nederlands over te dragen. Dat is de reden dat ik meer betrokken wil zijn bij leerlingen, dan dat ze enkel hun huiswerk gemaakt moeten hebben. De gemene deler is dat ik graag iets voor ze wil betekenen, maar dat klinkt zo zichtig. Gewoon een jongere helpen

als het even niet zo loopt, dat vind ik het leukste om te doen. Of dat nu in een thuissituatie is of op school. Maar als ik een miljoen win, dan stop ik met werken en word ik fulltime pleegouder."

Pleegkinderen als mooie aanvulling

"Ik heb altijd al geroepen dat ik pleegkinderen wilde. Ik had al vrij jong bedacht dat het een mooie aanvulling was op mijn eigen gezin. Mijn toenmalige partner was het er absoluut mee eens. Waarom en wanneer deze overtuiging bij mij is ontstaan, weet ik niet. Ik wist gewoon dat je ook kunt zorgen voor kinderen waar je geen bloedband mee hebt. Ik dacht dat mijn scheiding einde oefening zou zijn. Ik stuurde allerlei mails omdat ik het gevoel had dat onze pleegdochter niet goed af zou zijn als ze opnieuw weer doorgeplaatst zou worden. Tot mijn pleegzorgwerker zei: 'Hoezo heb je het idee dat ze doorgeplaatst zou moeten worden?' Dat wist ik ook niet, maar ik dacht dat alleenstaand pleegouderschap geen optie was. Uiteraard is er goed bekeken of mijn dochter en ik stabiliteit kunnen bieden met als resultaat dat mijn pleegdochter mocht blijven. Na ongeveer anderhalf jaar heb ik bewust de keuze gemaakt om nóg een kind te verwelkomen. Toen heb ik wel verbaasde vragen gehad zoals: 'Zou je dit wel doen?' Maar de innerlijke overtuiging die ik vroeger had, is er nog steeds. Pleegkinderen zijn een mooie aanvulling op mijn gezin!"

Dit was jouw idee!

"Mijn eigen dochter heb ik meegenomen in het pleegzorgavontuur. Inmiddels is ze 19 jaar, maar bij de eerste plaatsing was ze om en nabij 3 jaar dus in die zin heeft ze pleegzorg een soort van natuurlijk meegekregen. Ongeveer rond haar 9e jaar gaf ze zelf aan dat ze graag weer een pleegzusje wilde. En toen ze plus-minus 13 jaar was zei ze: 'Ik denk dat pleegzorg wel goed voor mij is. Door mijn pleegzusjes heb ik geleerd om te delen.' In die zin heeft ze er altijd achter gestaan. Dat neemt niet weg dat ze een keer letterlijk zei: 'Dit was jouw idee! Ik vind dit echt niet meer leuk!' Dat moment weet ik nog heel goed. De aanleiding was de verdwijning van make-up uit haar kamer. Toen zat ik aan tafel met én een boze eigen dochter én een boze pleegdochter. Het bewuste meisje was tijdelijk bij ons en is na het incident gebleven tot ze weer terug naar haar ouders kon. Je kunt niet de hele wereld redden. Door de jaren heen heb ik geleerd dat niet alleen mijn eigen manier van opvoeden zaligmakend is. Er zijn heel veel andere manieren. Dat inzicht heeft me altijd goed geholpen want er zijn heel veel mensen die niet voor bepaalde omstandigheden hebben gekozen, maar er toch het beste van maken."

"Gewoon een jongere helpen als het even niet zo loopt, dat vind ik het leukste om te doen."

Een leerling als pleegkind

"Ik heb nog nooit een pleegkind in de klas gehad of ik heb het niet geweten. Natuurlijk zou ik die anders behandelen, maar dat doe ik ook als ik weet dat een moeder ziek is of als een huisdier overleden is. Een leerling neemt sowieso zijn achtergrond en thuissituatie mee. Soms weet ik daar niets over en is het gewoon een leerling, maar soms weet ik meer en wil ik ook iets doen. Laatst had ik een situatie met een leerling waar pleegzorg voor nodig was. Ik had gevraagd bij Juvent of ik iets zou mogen betekenen. Ik heb in die periode goed nagedacht over de manier hoe ik de combinatie van leerkracht en pleegmoeder voor deze leerling aan zou pakken want dan gaan dingen wel door elkaar heen lopen. Zelf zei deze leerling: 'Het lijkt me gek want dan zie ik u ook aan de ontbijttafel zitten.' Deze twee verschillende rollen zouden in het begin raar aan hebben gevoeld; op school zou ik dan 'mevrouw Baas' blijven en thuis word ik 'Sara'. Wat dat betreft denk ik dat het makkelijker is als de leerling al in huis zou wonen en daarna bij mij op school komt, maar toch leek het ons niet bezwaarlijk als dit de manier zou zijn. Uiteindelijk is deze leerling toch elders geplaatst omdat Juvent besloot dat

dit beter paste bij de culturele achtergrond. Hier sta ik volledig achter."

Je kind als leerling

"Mijn eigen dochter heeft haar examenjaar bij mij op school doorlopen en dat vond ik af en toe weleens gek. Zo liepen we op de trap in het schoolgebouw. Ik had haar niet gezien, maar zij mij wel. Ze wilde tegen me zeggen dat ze een roosterwijziging had dus ze sprak me aan met 'Mam!'. Collega's hadden door dat dit tot drie keer toe gebeurde en moesten me attenderen op mijn eigen dochter! Mijn 'mama-knop' stond uit! Daar ben ik nog verschillende keren aan herinnerd natuurlijk. De eerste keer dat ik het negatief vond dat de rol van leerkracht en moeder door elkaar liep, was in de examenzaal. Ik was bang dat mijn dochter last zou hebben van mijn zenuwen en ben daarom bewust achterin de zaal gaan staan. Ook had ik met mijn collega's afgesproken dat zij naar mijn dochter toe zouden gaan bij een vraag en niet ikzelf. Maar een soortgelijke situatie komt vaker voor hoor."

Er zijn altijd dingen die wél goed gaan

"Toen ik moeder werd, zei ik tegen mijn zus: 'Als ze twaalf of dertien jaar wordt, dan mag jij haar hebben.' En achteraf denk ik: waarom heb ik dat gezegd? Vanaf 12 jaar vind ik ze interessant worden, want dan zijn ze al een beetje uitgebakken. Je ziet al een beetje welk mens ze zijn geworden, maar dat weten ze zelf nog niet. Ze zijn al een beetje zelfstandig, maar zitten op de wip tussen 'ik kan het allemaal zelf wel' en 'toch lukt het me nog niet'. Onderweg naar een fase waarin ze steeds meer zelf kunnen en willen beslissen. Dat geeft mogelijkheden om bijvoorbeeld samen te praten over hoe ze een gebeurtenis sociaal iets handiger aan hadden kunnen pakken. Het gave vind ik dat je altijd positieve dingen kunt spiegelen. We kunnen keuzes maken in de manier waarop we letten op verbeterpunten. Ook als er dingen niet goed gaan, dan zijn er altijd dingen die wél goed gaan. En als je ze dat kunt laten zien, dan zie je ze groeien. Dat vind ik een gaaf proces!"

Sara Baas 🗓️ 49 jaar 👤 (pleeg)moeder van een 19-jarige dochter, een 18-jarige pleegdochter en een 12-jarige pleegzoon. 📖 docente Nederlands aan het Scheldemond College ❤️ lezen, koken en zingen

"Tijden veranderen, maar mijn missie niet!"

Eunice is jarig. Ze is 15 jaar geworden. Ze geniet van alle aandacht die familie en vrienden haar geven. 's Middags komt ze in de keuken staan en telt ze de jaren dat ze bij ons woont. De teller staat op 12 jaar. Met een brede grijns concluderen we dat het een periode is waar we samen gepokt en gemazeld op terugkijken. Gepokt door de momenten dat zij me vanuit frustratie het liefst op de trein naar Timboektoe had willen zetten. Gemazeld door de momenten dat ik haar vanuit frustratie het liefst met het vliegtuig naar Siberië vloog om haar af te laten koelen. Wat zijn we blij dat we allebei hebben doorgezet. Zij in de keuze om bij ons te willen wonen en wij in de keuze om voor haar te willen zorgen.

Ik weet nog goed dat ik jaren geleden ten einde raad hulp vroeg aan een hulpverleenster. Zij gaf als advies dat ik moest stoppen met de verwachting dat de kinderen moesten veranderen. Ze daagde me uit om te starten met mezelf te gaan gedragen als een boom. Ze vertelde dat het aan mij de taak was om stevig te wortelen. Zorgen dat ik tegen een stootje kan zonder de zachte moederkern in me te verliezen. Een stevige bast ontwikkelen die enkel splintertjes verliest als één van de kinderen met woorden een schop tegen me geeft. Een bast die enkel een flinke schram oploopt als er letterlijk iets

tegen me aan wordt gegooid. Een boom met takken die niet afknappen op het chagrijnige gezicht wat aan de oppervlakte van een pleegkind te zien is. Maar takken die groeien tot een omarming om de immense angst achter het afstotende gedrag van het kind te doen laten verdwijnen. Een boom met wortels die lang genoeg zijn om voeding uit een diepere laag te halen in periodes van droogte. Een boom die blaadjes durft te laten vallen in het vertrouwen dat er in een nieuw seizoen weer nieuwe zullen groeien. Het kwam toen een beetje zweverig over, maar ik heb ontdekt dat ze gelijk had. Ik had zelf gekozen om pleegouder te zijn dus dan moet je willen investeren ook. De kinderen

hadden niet voor deze situatie gekozen en moesten het er maar mee doen. Moest ik daar bovenop willen verwachten dat ze zichzelf dankbaar zouden gaan gedragen?

Twaalf jaar zijn Eunice en ik samen onderweg. Met vallen en opstaan zijn we van de ene naar de andere ontwikkelingsfase gegaan. Vastbesloten om alle momenten die schuurden of pijn deden als kansen te pakken. Kansen om wondverzorging toe te passen. Kansen om te herstellen. Hoewel de verleiding soms groot was, kozen we voor verbinding zonder trein- en vliegreis naar Timboektoe of Siberië. Onze zelfkennis groeide. We leerden elkaar steeds meer omarmen. Soms duurde het even, maar we hebben elkaar elke keer weer weten te vinden. En dat is mijn graadmeter geworden: voelen we verbinding? Zolang ik verbinding voel, ga ik door want tijden veranderen, maar mijn missie niet. Mijn hart klopt voor pleegzorg. En soms kondigt dankbaarheid zich dan onverwachts aan in een opmerking als: "Het liefst zou ik bij mijn eigen moeder wonen, maar jij bent eigenlijk ook best oké."

**De namen van de
gezinshuiskinderen zijn
gefingerd.*